

DECIZIE

06 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,

judecătorul

Judecătorii

Tatiana Vieru

Tamara Chișca-Doneva, Mariana Pitic,

Oleg Sternioală, Valentina Clevadî

examinînd recursul declarat de către administratorul întreprinderii mixte „Legumri Sereal Belge” societate cu răspundere limitată în proces de lichidare, Tihon Alina, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL Franța împotriva întreprinderii mixte „Legumri Sereal Belge” societate cu răspundere limitată privind încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 09 februarie 2016, prin care s-a admis cererea de apel depusă de Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL, s-a casat parțial hotărîrea Judecătoriei Bălți din 30 iunie 2015 și s-a emis o nouă hotărîre,

c o n s t a t ă

La 29 iulie 2013, Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL privind încasarea sumei.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL a pus la dispoziția pîrîtului ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL și a livrat în Republica Moldova pentru efectuarea lucrărilor de prelucrare a lemnului următoarele echipamente: în octombrie 2011 o raboteză PH 360 LOGOSOL, set de cuțite speciale, iar în decembrie 2011 o frezmașină pentru lemn rotund BEZNER-OSWALD de tip RF50-200 cu compresorul POWER SYSTEM de tip PS 418.

Menționează reclamantul că, costul acestor echipamente constituie 48 070,55 euro.

A mai indicat că, la 18 ianuarie 2012, Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL a transferat pîrîtului suma de 40 000 euro pentru a procura cherestea.

La fel, ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL a primit suma de 10364,32 euro, ca avans pentru comanda de lemn. De asemenea, pîrîtul datorează suma pentru transportarea unui camion cu lemn, ce a fost facturată în avans societății reclamante în aprilie 2012, pentru care a fost achitată suma de 2754,85 euro.

Afirmă reclamantul că, serviciile de transportare așa și nu au fost prestate, iar suma de 13119,17 euro urmează a fi restituită.

Potrivit anunțului publicat în Monitorul Oficial la data de 01 februarie 2013, în privința pîrîtului a fost intentată procedura de lichidare, iar creditorii urmau să se adreseze în decurs de șase luni cu cereri de validare a creanțelor.

Prin scrisoarea nr. 81 din 20 iunie 2013 Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL a înaintat pîrîtului cererea de validare a creanțelor, care a fost recepționată de administrator contra semnătură.

Ulterior, la 26 iunie 2013, administratorul ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL a informat că refuză să primească scrisoarea deoarece nu este angajat a societății și nu este la curent cu activitatea pîrîtului, însă, menționează reclamantul că, potrivit extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 15969 din 02 iulie 2013, rezultă că Tihon Aliona este administratorul ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL.

Prin scrisoarea nr. 103 din 26 iulie 2013 a fost înaintat repetat demers de notificare a creanțelor creditorului „Aménagement et Conseils pour l'Environnement ” SARL Franța către debitorul ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL cu solicitarea satisfacerii acestora pe cale extrajudiciară în termen de 15 zile calendaristice de la data recepționării cererii repetate.

În afară de creanțele indicate în cerere, reclamantul menționează că, nu dispune de careva bunuri pe teritoriul Republicii Moldova și nu are oficiu sau reprezentanță permanentă pe teritoriul Republicii Moldova.

Solicită, încasarea din contul ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL a prejudiciului cauzat în mărime de 101189,72 euro, inclusiv a sumei de 48070,55 euro, 40000 euro, 13119,17 euro, precum și a cheltuielilor de judecată.

La 04 noiembrie 2013, Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor solicitînd, revendicarea bunurilor mobile ce aparțin reclamantului cu drept de proprietate din posesiunea străină a pîrîtului, cu obligarea acestuia să le restituie reclamantului, iar în cazul imposibilității restituirii, încasarea din contul pîrîtului a contravalorii acestor bunuri în mărime de 48070,55 euro, încasarea din contul pîrîtului a sumei de 13119,17 euro, precum și cheltuielilor de judecată (f.d.36 Vol. I).

La 04 decembrie 2013, Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL a depus cerere de completare a pretențiilor solicitând, încasarea din contul pîrîtului a prejudiciului cauzat în valoare totală de 101189,72 euro, inclusiv a sumei de 48070,55 euro, 40000 euro, 13119,17 euro și a cheltuielilor de judecată (f.d.67 Vol I).

Prin cererea din 04 mai 2015, Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL a prezentat calculul dobînzii de întîrziere în mărime de 14113,69 euro (f.d.184 Vol. I).

Prin hotărîrea Judecătoreiei Bălți din 30 iunie 2015 acțiunea a fost admisă parțial, fiind revendicat din posesia ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL cu transmiterea Societății „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL Franța a bunurilor mobile și anume, a rabotezei PH 360 LOGOSOL, set de cuțite speciale și o frezmașină pentru lemn rotund BEZNER-OSWALD de tip RF 50-200 cu comresorul POWER SYSTEM de tip PS 418.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 09 februarie 2016 s-a admis cererea de apel depusă de Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL, s-a casat parțial hotărîrea Judecătoreiei Bălți din 30 iunie 2015 și s-a emis o nouă hotărîre prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată și s-a încasat de la ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL în beneficiul Societății „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL suma de 48 070, 55 lei euro cu titlu de contravaloarea utilajului livrat, cu respingerea în rest a cerinței de încasare a prejudiciului. S-a încasat de la ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL în beneficiul Societății „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 165 euro sau echivalentul în lei moldovenești conform cursului BNM la data executării hotărîrii.

La 07 aprilie 2016, cu respectarea termenului de două luni prevăzut de art. 434 CPC, administratorul ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL în proces de lichidare, Tihon Alina, a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea încasării din contul ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL a sumei de 48 070, 55 euro cu titlu de contravaloarea utilajului livrat și a cheltuielilor de asistență juridică de 165 euro, cu respingerea acestor cerințe și menținerea în rest a deciziei contestate.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel în partea contestată, considerînd-o în această parte neîntemeiată și ilegală prin faptul că a fost emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Susține recurentul că, nu poate fi obligat la plata valorii bunurilor mobile, din motiv că nu a procurat și nici nu și-a manifestat intenția de a procura aceste bunuri, iar la materialele cauzei lipsește vre-un contract de vânzare-cumpărare.

De asemenea indică că, intimatul nu a anexat nici o probă concludentă prin care s-ar confirma valoarea invocată de 48 070, 55 euro, iar facturile cu determinarea valorii utilajului se contrazic cu facturile semnate de către Compania Amenagement et Conseils pour l'Environnement, care au fost prezentate la organul vamal.

A mai indicat recurentul că, la materialele dosarului au fost prezentate poze ale utilajului din cadrul dosarului penal, fapt ce confirmă că acest utilaj este integru și posesorul nu poate fi obligat neîntemeiat la achitarea contravalorii lui.

La 20 mai 2016, Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL Franța, a depus referință la recurs, solicitînd respingerea recursului ca inadmisibil, ori după caz, ca neîntemeiat.

Verificînd în limitele invocate în recurs și în baza referinței depusă de intimat legalitatea hotărîrii atacate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia Curții de Apel Bălți din 09 februarie 2016, în partea încasării din contul ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL a sumei de 48 070, 55 euro cu titlu de contravaloarea utilajului livrat și în această parte a menține hotărîrea Judecătoriei Bălți din 30 iunie 2015 privind revendicarea bunurilor mobile, cu menținerea în rest a deciziei contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărîrea primei instanțe.

Instanța de recurs constată că, Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL solicitînd în urma concretizării acțiunii, încasarea din contul ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL a prejudiciului cauzat în valoare totală de 101189,72 euro, inclusiv a sumei de 48070,55 euro, cu titlu de contravaloarea utilajului livrat, sumei de 40000 euro, livrată pe contul pîrîtului, sumei de 13119,17 euro, care reprezintă valoarea plăților în avans pentru serviciile de transport a lemnului, precum și cheltuielile de judecată.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea, revendicînd din posesia ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL cu transmiterea Societății „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL Franța a bunurilor mobile și anume, a rabotezei PH 360 LOGOSOL, set de cuțite speciale și o frezmașină pentru lemn rotund BEZNER-OSWALD de tip RF 50-200 cu comresorul POWER SYSTEM de tip PS 418.

Judecînd apelul declarat de Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL, Curtea de Apel Bălți prin decizia din 09 februarie 2016 a casat parțial hotărîrea primei instanțe și a emis o nouă hotărîre prin care a admis parțial cererea de chemare în judecată și a încasat de la ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL în beneficiul Societății „Amenagement et Conseils pour l'Environnement”

SARL suma de 48 070, 55 lei euro cu titlu de contravaloarea utilajului livrat, cu respingerea în rest a cerinței de încasare a prejudiciului. Totodată, instanța de apel a încasat de la ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL în beneficiul Societății „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 165 euro sau echivalentul în lei moldovenești conform cursului BNM la data executării hotărârii.

Conform art. 442 alin. (1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Prin prisma normei de drept citate, Colegiul se va expune în limitele pretențiilor invocate în cererea de recurs și anume, asupra încasării sumei de 48 070, 55 euro cu titlu de contravaloare a utilajului livrat și a cheltuielilor de judecată.

În opinia Colegiului, decizia instanței de apel în această parte este greșită, rezultată din aplicarea și interpretarea eronată a normele de drept material, ceea ce în conformitate cu prevederile art.432 alin. (2) lit. c) CPC constituie temei de casare a hotărârii judecătorești.

Din materialele dosarului s-a constatat că, Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL a pus la dispoziția pîrîtului ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL și a livrat în Republica Moldova pentru efectuarea lucrărilor de prelucrare a lemnului o raboteză PH 360 LOGOSOL, set de cuțite speciale și o frezmașină pentru lemn rotund BEZNER-OSWALD de tip RF50-200 cu compresorul POWER SYSTEM de tip PS 418, costul acestor echipamente constituind suma de 48 070,55 euro.

Conform art. 666 alin. (1) Cod civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Conform art. 667 alin. (3) Cod civil, părțile pot încheia contracte care nu sînt prevăzute de lege (contracte nenumite), precum și contracte care conțin elemente ale diferitelor contracte prevăzute de lege (contracte complexe).

Actele cauzei atestă că, ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL este doar posesor al utilajului livrat de către Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL, iar între aceste două persoane juridice nu a fost încheiat un careva contract de vânzare-cumpărare prin care ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL ar deveni titularul de drept al utilajului livrat.

Respectiv, Colegiul reține întemeiat argumentul recurentului precum că, ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL nu poate fi obligată la plata valorii bunurilor mobile, din motiv că aceasta nu a procurat și nici nu și-a manifestat intenția de a procura aceste bunuri pentru a achita contravaloarea lor.

În conformitate cu art. 311 alin. (1) Cod civil, posesorul de bună-credință care nu are dreptul să posedze bunul sau care a pierdut acest drept este obligat să-l predea

persoanei îndreptățite. În cazul în care persoana îndreptățită nu-și realizează dreptul, iar posesorul consideră pe bună dreptate că trebuie să păstreze posesiunea în continuare, fructul bunului și drepturile aparțin posesorului.

Articolul 374 alin. (3) Cod civil, prevede că, de la momentul încetării buneicredințe, iar în cazul posesorului de rea-credință de la momentul dobândirii posesiunii, posesorul răspunde față de proprietar pentru prejudiciul cauzat prin faptul că din vina lui bunul s-a deteriorat, a pierit sau nu poate fi restituit din alt motiv.

Din conținutul normelor citate, Colegiul conchide că, ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL poate fi obligată doar la restituirea bunurilor și doar în cazul distrugerii acestora la achitarea contravalorii lor.

În acest sens, Colegiul menționează că, pe parcursul judecării cauzei, intimatul nu a probat distrugerea sau deteriorarea acestui utilaj, ci din contra s-a constatat că utilajul pentru prelucrarea lemnului transmis în posesiunea ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL este păstrat la depozit, este integru și poate fi revendicat proprietarului.

Circumstanțele descrise determină Colegiul să conchidă că soluția instanței de apel în partea încasării sumei de 48 070, 55 euro cu titlu de contravaloarea utilajului livrat, este neîntemeiată, fiind emisă cu încălcarea normelor de drept material, din care considerente în această parte decizia contestată nu poate fi menținută.

În privința pretinselor sume de 40000 euro, livrată pe contul ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL și de 13119,17 euro, pentru valoarea plăților de transport a lemnului, Colegiul consideră inoportun de a se expune, deoarece, în această privință decizia instanței de apel nu a fost contestată.

Totodată, instanța de recurs consideră corectă soluția instanței de apel privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 165 euro sau echivalentul în lei moldovenești conform cursului BNM la data executării hotărârii.

În acest context, Colegiul relevă că, conform art. 96 alin. (1) și (1¹) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Prin prisma art. 41 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, pentru ca cheltuielile de asistență juridică să fie incluse în suma acordată trebuie să fie reale și necesare și să aibă un quantum rezonabil, cu anexarea orelor lucrătoare de reprezentant conform contractului încheiat.

Curtea reamintește că, pentru ca costurile și cheltuielile să fie rambursate în temeiul articolului 41 al Convenției, trebuie stabilit faptul dacă ele au fost necesare,

realmente angajate și rezonabile ca mărime (Amihalachioaie v. Moldova, nr. 60115/00, § 47).

Potrivit mandatului eliberat la 27 iulie 2013, Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL, în temeiul procurii nr. 1193 din 20.03.2013, a împuternicit avocatul Burac Victor să reprezinte interesele și să acorde asistență juridică în dosarul intentat față de ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL.

Potrivit contractului de asistență juridică nr. J/7/3-2013, încheiat între Victor Ion Burac și Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL, avocatul s-a obligat să presteze în favoarea clientului servicii de asistență juridică (f.d.181 Vol. I).

La materialele dosarului a fost prezentat calculul cheltuielilor de asistență juridică în pricina dată în sumă de 20 692 euro, cu anexarea ordinelor de plată (f.d.46 Vol. II).

În astfel de circumstanțe și reieșind din prevederile legale menționate supra, Colegiul reține că, suma de 20 692 euro cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică nu este rezonabilă ca mărime în coraport cu serviciile prestate, precum și soluția instanței de admitere parțială a acțiunii.

Sub acest aspect, Colegiul consideră că suma de 165 euro dispusă spre încasare de către instanța de apel cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică este una reală, necesară și rezonabilă pentru efectuarea actelor procesuale necesare pentru soluționarea cauzei, or, de altfel, Societatea „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL nici nu a contestat decizia instanței de apel în privința acestor cheltuieli.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia Curții de Apel Bălți din 09 februarie 2016 în partea încasării din contul ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL a sumei de 48 070, 55 euro cu titlu de contravaloarea utilajului livrat și în această parte a menține hotărârea Judecătoriei Bălți din 30 iunie 2015 privind revendicarea bunurilor mobile, cu menținerea în rest a deciziei contestate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către administratorul întreprinderii mixte „Legumri Sereal Belge” societate cu răspundere limitată în proces de lichidare, Tihon Alina.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 09 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea „Amenagement et Conseils

pour l'Environnement” SARL Franța împotriva întreprinderii mixte „Legumri Sereal Belge” societate cu răspundere limitată privind încasarea sumei, în partea încasării din contul ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL în beneficiul Societății „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL a sumei de 48 070, 55 euro cu titlu de contravaloarea utilajului livrat și în această parte se menține hotărîrea Judecătoriei Bălți din 30 iunie 2015 privind revendicarea din posesia ÎM „Legumri Sereal Belge” SRL cu transmiterea Societății „Amenagement et Conseils pour l'Environnement” SARL Franța a bunurilor mobile și anume, a rabotezei PH 360 LOGOSOL, set de cuțite speciale și o frezmașină pentru lemn rotund BEZNER-OSWALD de tip RF 50-200 cu comresorul POWER SYSTEM de tip PS 418.

În rest, decizia Curții de Apel Bălți din 09 februarie 2016, se menține.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Oleg Sternioală

Valentina Clevadî